

Verantwoord ontwormen = Resistentie vermijden

Belangrijkste wormbesmettingen tijdens het weideseizoen

APRIL - JUNI

Nematodirus battus

- Veroorzaakt naast erge **voorjaarsdiarree** bij jonge lammeren ook **vermageren**, **groeiachterstand**, erge dorst, ...
- Ooien hebben **immunitet** opgebouwd en zijn dus niet meer gevoelig.
- Een weide waar gedurende het **vorige weideseizoen lammeren op gelopen hebben**, is potentieel gevaarlijk voor de lammeren van het nieuwe weideseizoen.

JUNI - NOVEMBER

Haemonchus contortus

- Geeft **bloedarmoede** bij ooien en lammeren in de zomer en het najaar.
- **GEEN diarree!**
- Aan het einde van het weideseizoen gaan de larven in winterslaap **in de lebmaag** van de ooien. Na het lammeren worden de larven terug actief en worden er nieuwe eitjes op de weide uitgescheiden.

SEPTEMBER - DECEMBER

Trichostrongylus colubriformis en Teladorsagia circumcincta

- Veroorzaakt **diarree**, **gedaalde eetlust**, **vermageren**, **groeiachterstand**, enz. bij ooien en lammeren.
- Hoogtepunt van de besmetting valt **in het najaar**.
- Aan het einde van het weideseizoen gaan de larven in winterslaap **in de lebmaag** van de ooien. Na het lammeren worden de larven terug actief en worden er nieuwe eitjes op de weide uitgescheiden.

Verantwoord ontwormen = Resistentie vermijden

Verantwoord omspringen met ontwormingsproducten:

- Ontwormen volgens een vast schema is verleden tijd!
- Hou bij het ontwormen rekening met **conditie, leeftijd, tijdstip van het jaar, klimaat, weidegeschiedenis, enz.**
- Laat **regelmatig mestonderzoek** uitvoeren om de weidebesmetting te monitoren.
- Probeer **onderdoser** te **vermijden** door enkele van de zwaarste dieren te wegen.
- Probeer indien mogelijk **2 tot 5%** van de sterkste dieren **niet** te ontwormen.
- Pas het **weidemanagement** aan om een zo laag mogelijke weidebesmetting te bekomen.
- Tracht het aantal ontwormingen tot een **minimum** te beperken.
- Laat **regelmatig resistentie-onderzoek** uitvoeren om resistentie tegen bepaalde ontwormingsmiddelen te kunnen detecteren.
- Je **dierenarts** kan jou helpen om een aangepast plan van aanpak uit te werken.

Hoe weet ik of een **ontworming** noodzakelijk is?

- Laat regelmatig mest van jouw schapen onderzoeken: de eitjes van de belangrijkste wormsoorten kunnen opgespoord worden in de mest.
- Controleer geregeld de **oogslimvliezen** van je schapen op bloedarmoede. Bleke slijmvliezen kunnen het gevolg zijn van een besmetting met **Haemonchus contortus**.

Wist je dat je bij DGZ steeds een bedrijfsbezoek kan aanvragen om de resistentie- en/of wormproblematiek op je bedrijf te bespreken?